

Den katolske kirkes presteutdannelse i India.

AV NILS E. BLOCH-HOELL

Under en studiereise i India og Pakistan i 1968 fikk jeg anledning til å sette meg inn i undervisningen ved seks protestantiske og seks katolske presteseminarer og akademier. Jeg har tidligere skrevet om de protestantiske kirkers presteutdannelse i India.¹ I denne artikkelen vil jeg på grunnlag av trykt litteratur, notater og korrespondanse skrive om romersk-katolsk presteutdannelse på det indiske subkontinent.

På Malabarkysten hadde den kristne kirke et indisk presteskap allerede i oldtiden. Det hørte til den syriske ritus, men vi vet ikke hvordan det ble utdannet. De første kristne menigheter fikk stadig tilskudd av syriske immigranter, og det er rimelig å anta at mange av prestene i den første tiden var fra Syria. Trosbekjennelse og liturgi var på syrisk. Sanskrit og hindi terminologi ble ikke brukt av syriske kristne i India før i moderne tid. Dette er en viktig årsak til at de syriske kristne i India ble som en kaste. De ble kalt «Nazarani». Kirken var ikke misjonerende og forble et fremmedelement. Dette fullstendig statiske forhold varte til *Roberto de Nobili* på 1600-tallet gjorde et alvorlig forsøk på å tilpasse kristen tankegang og livsholdning til indisk tradisjon.² Jeg tviler på at Stephen Neill og andre har rett når de hevder at den syriske (nestorianske «Thomas-kristne») kirke i Sør-India måtte innta en så avvisende holdning til omgivelsene for i det hele tatt å overleve og unngå å bli oppslukt av hinduismen. Det finnes en mellomvei mellom den totale isolasjon og den tilpasning som er prisgitt synkretismen.

Da portugiserne slo seg ned i India på 1500-tallet, synes presteutdannelsen hos de såkalte Thomas-kristne å ha vært ytterst primitiv.

¹ Nils Bloch-Hoell, *Presteutdannelsen i de protestantiske kirker i India*, NOTM 1969 s. 75–90.

² George M. Anathil, *Theological Formation in India*, Poona 1966 s. 2ff.; jfr. Stephen Neill, *Misjon i 2000 år*, Stavanger 1972 s. 27 f., 92 ff.

Nå ble de kristne betraktet som folk av relativt høy kaste og hadde forholdsvis god adgang til utdanning. Men sammenlignet med Europa, med sine klosterekoler, katedralskoler, og universiteter har nok presteutdannelsen ligget etter. Hovedmålet med den var vel at prestene skulle kunne gjennomføre korrekt messen og andre sakrale handlinger, og læreemnene var åpenbart i alminnelighet begrenset til syrisk, endel bibelkunnskap og liturgi. Noen få har også fått kjennskap til kirkefedrene.³ Det er både sosiologiske og teologiske årsaker til at den første vennlige kontakt mellom de Thomas-kristne og de romersk-katolske portugisere ble avløst av spenning og splid. På et tidlig stadium kunne man endog samarbeide om presteutdannelsen. De to første presteseminarer i India ble til i 1540 og 1541 i Goa og Cranganore på Malabar-kysten. Cranganore-seminaret eller colleget skal ifølge Frans Xavier ha hatt ca. 100 studenter i 1549, alle Thomas-kristne. Men presteutdannelsen i Cranganore var helt latinsk-skolastisk. Dette ble av den Thomas-kristne geistlighet oppfattet som et listig forsøk på å skaffe seg kirkelig og politisk makt fra portugisisk og romersk-katolsk hold over den Thomas-kristne befolkning i India. Mistanken over dette var sikkert ikke ugrunnet. Seminaret i Cranganore fikk minimal positiv betydning for de Thomas-kristne. Kandidatene fra seminaret ble ikke prester for de Thomas-kristne. Da lyktes det bedre for jesuittene som grunnla et seminar i Vaipicotta ca. 1581. Her ble den vesterlandsk-latinske undervisning supplert med syrisk.

Synoden i Diamper i 1599 sanksjonerte latiniseringen av presteutdannelsen. Trientkonsilets bestemmelser skulle gjelde også for de Thomas-kristne. Men disse bestemmelsene ble aldri gjennomført. Det lyktes ikke å integrere storparten av de Thomas-kristne i den portugisisk-katolske kirke i India. Det er den romersk-katolske presteutdanning i India vi skal stanse ved. Men jeg vil likevel nevne det systemet som de Thomas-kristne fulgte, nemlig det såkalte «*Malpanate System*». Det bestod i at en prest som var kjent for sin lærdom, en malpan eller malpana, mester eller professor, ble oppsøkt av eller samlet om seg en elevflokk. Den lærde presten, malpanen, lærte elevene å lese syrisk, trenet dem i liturgi og ga dem en elementær innføring i tros lære og etikk. Dette systemet lå nær den indiske guru-tradisjonen, og fungerte så noenlunde i en samfunnsstruktur som ikke kjente noen organisert undervisning for «almuen». Men det var noe tilfeldig over presteutdannelsen, og den ga ingen mulighet for et virkelig *teologisk* studium.

3 Anathil s. 7 ff.

Lederutdannelsen ble forsømt, likeså utviklingen av en selvstendig teologi. Det mest positive ved malpan systemet var vel det at det ikke fjernet presteskapet fra folket.

Propaganda-kongregasjonens opprettelse i 1622 er ikke bare et stortilt *supplement* til den såkalte padroado-misjonen, men også et *korrektiv* til denne : 1. Misjonen er ikke en enkelt nasjons (in casu Portugals) sak, men den universelle kirkes. 2. Misjonens mål er opprettelse av stedeagne kirker, ikke overføring av vesterlandenes hierarki. – Utdannelse av stedeagne prester ble derfor tillagt større vekt etter 1622 enn før. Propagandakongregasjonen utstedte den 28. nov. 1630 et dekret som befalte biskopene i India å sørge for utdanning av indere til prester. Dette ble grunnlagt med at det stemte med kirkens tradisjon fra aposteltiden av og med å vise til at stedeagne prester har bedre kjennskap til landets språk, skikker og innstilling enn utlendinger. Men dekretet spesifiserte ikke fra hvilke kaster rekrutteringen skulle (eller ikke skulle) foregå, eller studiets art eller lengde, utover det at det skulle vare «noen år». Det lyktes heller ikke å *gjennomføre* disse bestemmelsene på et par hundre år. Man fikk mange vanskeligheter å kjempe med i denne «portugisiske perioden» i den katolske kirkes historie i India. For presteutdannelsen ble det skjebnesvangert at jesuittene ble utvist fra India og alle andre portugisiske områder i 1759. Det førte bl.a. til nedleggelsen av en lang rekke colleges og presteseminarer. I den følgende periode var presteutdannelsen hemmet av rivalisering mellom de forskjellige munkeordener, og stiftsseminarene fungerte ofte ikke fordi bispestolen var vakant. De portugisiske myndigheter forlangte dessuten at prestene skulle lære portugisisk språk, sed og skikk. Den katolske presteutdannelsen i India nådde sitt lavmål i 1830- og 1840-årene da alle ordener var utvist fra portugisiske kolonier. De seminarerne som sorterte under Propaganda-kongregasjonen, utdannet bare få prester. I løpet av siste halvdel av forrige århundre forbedret og utvidet den katolske kirke i India sin presteutdanning. For Propaganda-kongregasjonens områder ble vedtektene på synoden i Pondicherry i 1844 av stor betydning. Jesuittene gikk i spissen, og de ble fulgt av fransiskanere, salesianere og andre. Jesuittene så betydningen av en solid grunnutdanning, bl.a. i latin, tamil, fransk og engelsk før prestestudentene ble tatt inn i presteseminarerne. Et av disse colleges, det i Bombay, hadde ca. 2 000 elever i år 1900. De fleste av disse elevene ble ikke prester.

Enorm betydning fikk opprettelsen av hierarkiet i India i 1866, uavhengig av det portugisiske padroado-erkestift i Goa. Fra 1886

hadde den katolske kirke i India og Ceylon åtte provinser eller erkestift, som var tilknyttet Propaganda-kongregasjonen. Disse gjennomført ordnede kirkelige forhold er en vesentlig forutsetning for den solide oppbygning av et indisk katolsk presteskap.⁴

En utførlig og nøktern visitasrapport fra to apostoliske legater fra 1860-årene hadde vist hvor bedrøvelig det stod til med presteutdannelsen i India. I syv av de eksisterende atten apostoliske vikariater fantes det ikke *en* indisk prest. Og de ca. 500 indiske prester som fantes i de andre områdene var dårlig utdannet, ble behandlet som underordnede, og manglet ofte moralsk standard og religiøst engasjement. Motiveringen for å bli prest var ofte sosialt betinget. Denne rapporten var medvirkende årsak til opprettelsen av åtte erkestift i India og Ceylon i 1886. På provinssynoder i 1893/94 ble en høy standard presteutdannelse i India planlagt i detalj. Målet var å kopiere Vestens system så nøye som mulig, etter fransk eller engelsk mønster. Motivene var de aller beste. Presteutdannelsen skulle ikke være ringere i øst enn i vest, og kirkens universalitet skulle manifesteres ved en enhetlig presteutdannelse. At denne skolastisk pregede presteutdannelse, som på det nøyeste var knyttet sammen med europeisk filosofi med røtter i antikken, ville befeste den katolske kirke som et fremmedlegeme i India, syntes ikke å komme i betraktning. Ikke *en* av provinssynodene kom inn på tanken om tilpasning til indisk filosofi og livsholdning.⁵ Men bedømt ut fra sin tids forutsetninger fikk den katolske kirke fra 1870-årene av en god presteutdannelse i India. Etter grunnutdannelsen i gutteseminarene, hvor man foruten språk og realfag hadde historie og bibelfag, fulgte to år filosofi og fire, minimum tre, år teologi. Dogmatikk og etikk var hovedfag, og bibelfag, kirkehistorie og kirkerett var bifag. Liturgiske øvelser hørte selvsagt med. Misjonsaspektet skulle være vevet inn i studiet. Hensikten var ikke bare å utdanne menighetsprester, men misjonærer. De teologiske studenter måtte beherske det lokale språk, og de skulle få spesielle forelesninger i misjonsmetode. Viktig var kravet om at de skulle delta i det lokale misjonsarbeid, særlig på helligdager. Det må dessverre sies at misjonsorienteringen ikke fungerte etter sin hensikt.⁶ Intet seminar måtte ha færre enn ti studenter og tre lærere. Det fantes erkestift, f.eks. Agra

4 Anathil s. 59–139; *Alphons Muelders, Missionsgeschichte*, Regensburg 1960 s. 371 ff.; *Bernard de Vaulx, Katholische Missionsgeschichte* (Les Missions, Leur Histoire), Aschaffenburg 1962 s. 145 ff.

5 Anathil s. 104 ff.

6 Anathil s. 106.

der man bare hadde ett gutteseminar. Også med utbygningen og standardiseringen av presteseminarene gikk det sent, men sikkert. Corpus iuris Canonici av 1917 og Pius XI's studiereform av 1931 regulerte ytterligere ordningen av presteseminarene, og det teologiske studium. Fakultetet skulle ledes av en rektor (the Very Reverend Father Rector), en procurator, minst to skriftefedre, en spiritual og minst fire professorer, en for hver av de fire hoveddisipliner, dogmatikk, etikk, bibelfag og kirkehistorie. Nye obligatoriske fag, i alle fall for indiske studenter, var gresk og kateketikk. Studietiden var seks år, hvorav to ble betegnet som filosofikurs. Men i filosofikurset skulle inngå også historie, latin, gresk og noe matematikk. Blant hjelpedisiplinene var hebraisk og psykologi.⁷

Som sagt, Pius XI's reform av 1931 resulterte i en presteutdanning av høy standard. Den katolske kirke i India fikk akademisk skolerte prester. Manglene ved utdannelsen kan rubriseres slik: 1. De før-teologiske studier lå for fjernt fra den ordinære almenutdanning. 2. Kravet om universalitet levnet ikke tilstrekkelig plass for tilpasning til lokale og nasjonale forutsetninger. 3. Fremdeles hadde bibelstudiene for liten plass. 4. Hele opplegget var for sterkt preget av middelalder-tenkning, selv om denne var myket opp av nythomisme. 5. Studiet ble i så høy grad oppfattet som et avsluttet hele at spørsmålet om ajourføring, og etterutdanning ikke kom på tale.⁸ Pius XII publiserte i 1956 ytterligere bestemmelser om den presteutdanning som ordensseminarene og høyskolene sto for. Den ble standardisert og skulle få et femte år i teologi, nærmest et praktisk teologisk seminar. Disse fikk særlig betydning for de unge kirkene, hvor en vesentlig del av presteutdannelsen ble gitt av ordensfolk.

Da jeg besøkte India i 1968, var det programmet for presteutdanning som er skissert ovenfor stort sett gjennomført. Et kjempearbeid er utført i løpet av drøye hundre år, både når det gjelder kvalitet og kvantitet. I 1858 hadde den katolske kirke i India, utenfor det portugisiske padroado-område, færre enn hundre teologistudenter og under et halvt hundre indiske prester. I 1963 hadde man 1 112 indiske teologistudenter, foruten et par hundre i Pakistan. Fire år senere var tallene noe høyere, og i 1973 er det fremdeles ingen mangel på kandidater til prestatjenesten i India.

«Innfødte medarbeidere» har vært et vanlig uttrykk i misjonslitteraturen, både i den vitenskapelige og den populære. Også stedege

7 Anathil s. 120 ff.

8 Anathil s. 122 ff.

prester ble hyppig betraktet som underordnede medarbeidere. Men litt etter litt har den solide teologiske utdannelse som indiske katolske prester har fått, ført til at også de høye geistlige embeter er overtatt av indere. I 1935 hadde man 19 utenlandske og 15 indiske biskoper og 7 utenlandske og 2 indiske erkebiskoper. I 1961 var det 29 utenlandske og 33 indiske biskoper og 2 utenlandske og 13 indiske erkebiskoper. I 1952 ble den første inder kardinal.⁹

Den katolske kirke har 14 presteseminarer i India. Blant de største er *Sacred Heart Seminary*, i Poonamallee utenfor Madras, som jeg besøkte i januar 1968. Som de fleste andre katolske seminarer jeg så i India, lå det i en stor park. Bygningene var store og representative. Mitt besøk var ventet, og jeg ble mottatt på det hjerteligste. Etter en lang samtale med rektor, pater C. Valloggia, S. D. B., og andre av den 11 mann store stab, ble studenter og lærere samlet i en forsamlings-sal, der jeg bragte en hilsen. Vi hadde så en meget åpen to-veis spørre-tid. Studentene, det var 168 av dem, var livlig interessert i kirke og teologi i Skandinavia, og atmosfæren var uanstrengt økumenisk. Senere underholdt studentene med indisk musikk og sang. Ved måltidene spiste jeg sammen med lærerne, men i samme spisesal som studentene. Studiet var helt skole- eller seminarbestemt med tre år «filosofi» og fire år teologi. Hver ukedag hadde sin bestemte rytme: Kl. 5.25 man vekkes, 6 morgenmesse og meditasjon, 7.45 frokost og praktisk arbeid, 8.40 studium, 9–12.20 fire forelesninger etter en nøye fastsatt time-plan. Så følger lunsj og siesta til 14.10 da man skal lese til den daglige sanghalvtid og ettermiddagste, som kommer kl. 16. Senere er det satt av tid til bad, to timers lesning, kort andakt, aftensmat (supper) og kveldsgudstjeneste kl. 21.15. På helligdager er det selvsagt ingen forelesninger, men det er også da satt av en tid til lesning og atskillig tid til messe og andaktsøvelser. Torsdager er lesedager, som regel uten forelesninger. Semesteret varer fra ca. 1. juni til ca. 23. april og blir avsluttet med ordinasjon av studenter som fremdeles fortsetter sine studier. Studentene følger altså ca. 20 forelesninger og/eller seminarer i uken og har ca. 20 lesetimer i uken. Til dette kommer daglige gudstjenester og andaktsøvelser som også gir innsikt i preste-tjenesten og som er med å nære studentenes åndelige liv. Dessuten har studentene daglige sangøvelser. I det treårige filosofikurset inngår atskillig språkundervisning, to timer morsmål ukentlig, fire timer engelsk første år og to timer de to neste år. Latin har samme timetall

⁹ de Vaulx s. 145; *New Catholic Encyclopedia III* sp. 946 f; skriv av 22/3 1973 fra rektor ved St. Peter's Seminary, Bangalore, R. Rossignol.

som engelsk. Undervisningen foregår på engelsk. Greskundervisningen er svak eller ikke gjennomført. Blant delfagene i filosofi er også to timer ukentlig med indisk filosofi i de to siste filosofiårene, og samme antall timer i naturfag (Natural science) og i sosiologi. Litt teologi kommer også inn i filosofikurset. I timeplanen for teologistudentene er det flere interessante ting å merke seg. Dogmatikken har omtrent en fjerdedel av timene, og da er etikken (moralteologi) med tre–fire timer i uken ikke regnet med. Kirkerett (Canon Law) har tre timer første år og to timer de to neste teologiårene. Kirkehistorie er nærmest bifag med bare to uketimer de tre første årene. Bibelfagene har gjennom alle fire år tre uketimer. I disse timene gjennomgår studentene innledning til evangelieskriptene, bibelsk arkeologi, gammeltestamentlige salmer, profetiske og didaktiske bøker i G. T. og endelig Romerbrevet, og brevene til Korinterne og Galaterne. Selv om vi altså må si at bibelstudiet har en sterkt tilbaketredende plass i forhold til systematisk teologi, er det bemerkelsesverdig at paulinske, enkelte ville fristes til å si «reformatoriske», skrifter dominerer bibelstudiet. Ellers merker vi oss at liturgien har flere uketimer enn kirkehistorien og at studentene får to uketimer i talekunst første år og to timer i pastoralteologi i det siste teologiåret. Eiendommelig for ikke-katolikker er faget asketikk, som vel egentlig har med ordenslivet og prestesølibatet å gjøre. Det er noe av dette som kommer frem i det sitatet fra dekretet om presteutdannelsen fra Vaticanum 2, som er gjengitt som innledning til den studieplanen for The Sacred Heart Seminary som jeg her bygger på: «Studentene skal klart forstå at de ikke er bestemt til å herske eller bli æret, men at de helt og fullt overgis til underkastelse under Gud og tjenesten som prester. Med særlig omhu skal de oppøves i prestelig lydighet, en nøysom livsførsel og en selvfornektende innstilling, slik at de venner seg til beredvillig å gi avkall endog på det som er tillatelig, men ikke gagnlig, og å likedan seg med den korsfestede Kristus».¹⁰ Seminaret utgir sitt eget teologiske tidsskrift eller årsskrift *Mens Nostra* (For private circulation among the students and alumni of the Sacred Heart Seminary, Poonamallee). Gjennomgåelse av endel eksemplarer av tidsskriftet bekrefter inntrykket av at undervisningen, allerede før Vaticanum 2. må sies å ha vært progressiv. Nummeret fra 1959–1960 handler f.eks. om legapostolatet, og i artiklene hvorav mange er skrevet av studenter, er det vist til bøker

10 Notater i min 7. Sans jan. og febr. 1968, brukt også ellers i denne artikkel; *Sacred Heart Seminary. Calendar 1967–1968*, Poonamallee, Madras u.å.

av Congar (meget hyppig), Karl Rahner og Johannes Hofinger.¹¹ I Bangalore besøkte jeg bl.a. *Redemptorist Fathers' Seminary* og *St. Peter's Pontifical Seminary*, foruten katolske institutter for katekettikk og sosiologi, som særlig tar seg av videreutdanning og spesialprosjekter. Jeg ofret mest tid på St. Peter's Seminary, der jeg også holdt en forelesning. Jeg opprettholder fremdeles kontakten med seminarets dyktige rektor, den franske jesuitt dr. *R. Rossignol*, som forøvrig er erkediakon av Pondicherry. St. Peter's Seminary ligger overmåte vakkert til i utkanten av Bangalore, «the garden of India». Det er et av de eldste og største presteseminarer i India, og hadde i 1968 183 studenter og 12 professorer, hvorav de fleste er franske, samt andre tjenestemenn. St. Peter's Seminary har holdt til i Bangalore siden 1935, men daterer sin grunnleggelse tilbake til 1778 da det befant seg i Pondicherry.¹² Studietiden ved St. Peter er den samme som i Poonamallee, men tempoet er hårdere. Forelesningene begynner tidligere om morgenen – og fortsetter etter middag. Fagkretsen er stort sett den samme som ved Sacred Heart Seminary, men bibelstudiet tar til allerede i 2. filosofiår, og katekettikk og psykologi er egne fag. *St. Peter's Pontifical Seminary* er, som allerede navnet forteller, av meget høy standard. Selvsagt, kunne man si, har det sin egen årbok eller tidsskrift, selv om dette ikke har vært i kontinuerlig drift.¹³

St. Pius X College. Diocesan Seminary of Bombay ligger fritt og deilig i landsbyen Goregaon utenfor den travle havnebyen Bombay. Hovedbygningen tar seg ut som et italiensk renessansepalass. Jeg kom til å besøke dette stedet to ganger og bodde der en kort tid. Særlig studielederen, den irske jesuitten Joseph Rodericks, som senere er blitt biskop, var meget hjelpsom. Institusjonen hadde i 1968 204 studenter, men en del av disse gikk på et forberedende treårs college, der det ble gitt intensive kurs, først og fremst i engelsk, men også med timer i morsmål (marathi), latin, historie, geografi, bibellære og liturgikk. For collegeet var det fire faste professorer foruten timelærere. Dessuten ga noen av de femten professorene i teologi og filosofi enkelte timer der. Bare *en* av disse foreleste forøvrig i bibelfag for teologene. Filosofi- og teologi-seminaret var av samme varighet og med samme opplegg som i Bangalore. Biblioteket hadde 22 000 bind og 120 løp-

11 *Mens Nostra* Sacred Heart Seminary, Poonamallee 1956, 1959–60, 1962–63, 124 s.

12 *St. Peter's Link*. St. Peter's Seminary, Bangalore 1961 s. 17.

13 *St. Peter's Pontifical Seminary Calendar 1967–68*, Bangalore u.å., *St. Peter's Link* 1961, Bangalore 1961, 1967.

ende tidsskrifter. Også her syntes undervisningen å være progressiv og atmosfæren økumenisk.¹⁴

Poona er en by som bare få nordmenn kjenner av navn. Likevel var det en gang hovedstad i et mektig rike og er i dag en by med omtrent samme innbyggertall som Stockholm. Men hvor forskjellig! Av alle de store byer jeg har sett i India (Calcutta, Serampore, Madras, Bangalore, Bombay, Poona, New Delhi og Agra) var Poona den som var minst berørt av vestlig kultur. Poona har nok noe industri og en militær høyskole, men den har likevel dette forgrodde landsbypreget som f.eks. Dumka har, men samtidig med typiske hindutempler og med en større gruppe religiøst engasjerte brahminere enn noen annen by i India. Dette er grunnen til at to lærde jesuitter, en tysker og en franskmann har slått seg ned som misjonærer i brahminkvarteret i Poona. Begge er indiske statsborgere og lever som brahminere. De vet langt mer om hinduisme enn de fleste brahminere og er en lærdomskilde av betydelig verdi for de teologiske seminarer i byen. Mens jeg var i Poona, besøkte jeg bl.a. United Theological Seminary (Church Missionary Society) og Imitatio Christi Seminary som ledes av S. V. D.-fedre. Men jeg bodde under oppholdet i Poona i *Pontificium Athenæum Poonense*. *Pontificium*, pavelig (yppersteprestelig) betegner høy standard, og *Athenæum* betyr at det dreier seg om universitetsnivå. Når det teologiske akademi i Poona ikke kalles universitet, er dette en følge av at de indiske myndigheter, til forskjell fra f.eks. Italia, ikke vil anerkjenne dette som universitet med mindre det også har andre fakulteter i tillegg til det filosofiske og det teologiske.

Det var Leo XIII som realiserte planene om et sentralseminar av høy standard for India, og som overlot ledelsen av det til jesuittene. Det åpnet sin virksomhet i Kandy i 1893 og flyttet til Poona først i 1955. Til å begynne med hadde Kandy-seminaret enkelte negative virkninger. Det utkonkurrerte endel mindre seminarer og det synes å ha skremt bort enkelte prestekandidater med sin høye standard. Det fikk rett til å tildele akademiske grader i teologi og filosofi i 1926, og fikk i 1939 status som pavelig athenæum.¹⁵

Det pavelige akademi i Poona har mange og store, men lave bygninger som skal gi plass til ca. 500 studenter og en stor lærerstab. Arkitekturen, især kirken, er funksjonalistisk. Opptagelsesbetingelsene er elleve års skolegang avsluttet med Secondary School Certificate.

14 St. Pius X College. Diocesan Seminary of Bombay. Calendar for the Academic Year 1967-68, "Bombay u.å.

15 Anathil s. 113 ff.; Lexikon f. Theol. und Kirche 2 V sp. 651.

De andre katolske presteseminarer i India fører bare frem til baccalaurograden. Ved det pavelige athenæum kan man gå videre og ta licensiat- eller doktorgrad. I det akademiske år 1965–66 var det 82 som tok baccalaurograden i filosofi og 51 i teologi, 45 tok licensiatgraden i filosofi og 35 i teologi. Ingen tok doktorgraden. I de første 40 årene etter at akademiet fikk promosjonrett ble det promovert 22 doctores i teologi og 29 i filosofi. Ca. en tredjedel av studentene tilhører S. J., resten hører til andre ordener eller skal bli sekularprester. Det pavelige akademi eller athenæum er inndelt i et college og et seminar og i et filosofi-fakultet og et teologisk fakultet. Da jeg besøkte Poona, hadde man 13 professorer og to dosenter i teologi. Av disse var en professor i G. T og en i N. T. Kirkehistorien var besatt med en professor og en dosent. Den andre dosenten foreleste over Islam. «*Facultas Philosophica*» var bemannet med 12 professorer og *Scola Rhetoricae* hadde 3 professorer, men ikke alle disse foreleste i ren filosofi. En av dem foreleser i latin og gresk og to i *Mysterium Salutis*, frelsens mysterium og en i indisk filosofi, en i etikk samt en professor i psykologi og sosiologi.¹⁶ Det var også mer private kurser i syrisk og tysk. Et sentralbibliotek på ca. 50 000 bind og ca. 120 løpende tidsskrifter og flere mindre «håndbibliotek» gav gode studieforutsetninger.

Det er interessant å legge merke til at følgende gjelder som hovedfag for teologene (*Disciplinae principales*): *Theologia Fundamental* (fundamental teologi), som omfatter læren om Kristi mysterium, kirken, åpenbaringen, inspirasjonen og evangeliene; *Theologia Dogmatica* eller dogmatikk dreier seg først og fremst om sakramentene inklusive liturgien om disse, men omfatter også forelesninger om troen, videre *Theologia Moralis* gjelder særlig ekteskapet og boten, *Ius Canonicum*, kirkerett, videre bibelfag eller *Sacra Scriptura* der det foreleses over pentateuchen, visdomslitteraturen og Paulusbrevene. Endelig er det *Historia Ecclesiae*, kirkehistorie, som konsentrerer seg om Oldkirken. Til spesialfagene hører bl.a. islam og patristikk. Frivillige fag er også gresk og hebraisk. Som seminarøvelser eller *Exercitationes* for filosofistuderende (som holder på med «forberedende») var i 1967–68 satt opp: kommunismen, Lonnergans filosofi, Kant og samtidsfilosofi, Bergson's innflytelse på moderne indisk tenkning, Teilhard de Chardin, hinduismens renessanse og naturretten i dag. For teologene var det satt opp disse øvelsene: legfolket i lys av Vati-

16 *Pontificium Athenæum Poonense*. Kalendarium 1967–68, Poona u.å. s. 4 ff.

canum 2., advent og faste i liturgien, dialog med hinduismen, etikk og borgerlig lovgivning, konsildekretet om økumenisme, utdannelse og «Kothari-rapporten» og kristne verdier i G. T.¹⁷ Året før hadde teologene seminarøvelser over Tradisjonen i kirkens liv, hvor man begynte med Paulus og tidlige kirkefedre, gikk videre med Trident-konsilets kontroversielle utsagn, fortsatte med Newman, Moehler og Franzelin og sluttet av med tradisjonsproblemet i moderne økumenikk. Et annet emne var *Karl Rahners* teologi. Atskillige av Rahners skrifter foreligger på engelsk, og studentene var henvist til disse. Man la ellers vekt på også å komme med motforestillinger mot Rahners ikke helt lett tilgjengelige teologi. Andre seminarer var *Moses, lovgiveren og mellommannen i G. T., Handling og kontemplasjon* (bl.a. Paulus, Ignatius, Loyola, Arnold Jansen, Charles de Foucauld og Teilhard de Chardin), *Moderne moralproblemer, Liturgikonstitusjonen* (Vaticanum 2.), *Personlig og liturgisk bønn i ungdomstiden, Dåp, konfirmasjon og ekteskap i den syriske liturgi*. Endelig var det et *missiologisk seminar* der man drøftet misjonsproblemer i tilknytning til Vaticanum 2.¹⁸

Professorene ved det pavelige akademi i Poona var høyt skolerte og lærde, og flere av dem hadde i årets løp levert bidrag til tidsskrifter i Europa og Asia. Den mest kjente av dem er utvilsomt østerrikeren *Josef Neuner*, som var rådgiver ved Vaticanum 2, og som der arbeidet i tre av kommisjonene. Han er uten tvil en av den katolske kirkes fremste misjonstenkere.¹⁹ Men også professor *R. de Smet* og akademiets rektor *J. Bayart* er fremragende menn. Akademiet sørger for utgivelse av avhandlinger og har selvsagt sitt eget tidsskrift *Poona Athenaeum Studies. Paths Margah*. En lang rekke av studentene leverer også i årenes løp artikler til tidsskrifter.

Atmosfæren ved akademiet var åpen økumenisk, noe som preger den katolske kirke i det nye India.²⁰ Jeg ble ikke bare bedt om å forelese for studenter og lærere, men ble også oppfordret til å avslutte et samvær med bønn. Rektor Bayart visste ikke det beste han kunne gjøre for sin gjest fra Norden. Jeg ble fulgt til andre seminarer og misjonsinstitusjoner og til templer og ble introdusert til personer innenfor mitt

17 Ibid.

18 Athenaei Pontificii Poonensis liber annualis 1966–67, Poona u.år s. 25 ff.

19 Ibid. s. 32; *David Andreas Seeber*, Das Zweite Vaticanum. Konzil des Übergangs, Freiburg im Breisgau 1966 s. 273.

20 Den økumeniske holdning kommer frem gjennom gjesteforelesninger og ved samarbeid i konferanser, komitéer o.l., f.eks. AFPRO: Action for Food Production.

interessefelt. Og da akademiet fikk besøk av biskopen av Poona og erkebiskopen av Agra, resulterte det i en inntrengende invitasjon fra den sistnevnte.

Fra India reiste jeg til Pakistan der jeg bl.a. besøkte *Christ the King Reginal Seminary* i Karachi. De ledende professorer ved dette seminar var i 1968 hollandske fransiskanere, og standarden var høy.

Den romersk-katolske presteutdannelse i India og Pakistan er av høy klasse, akademisk sett langt bedre enn den protestantiske. Og da studentene *behersker* engelsk, har de adgang til å ajourføre sin utdanning både gjennom tidsskrifter og på annen måte. Svakheterne ved den katolske presteutdannelse er etter Vaticanum 2. på vei til å avstrefes. Skriftstudiet, og den praktiske vurdering og anvendelse av Skriften blir gradvis styrket. Økumenisk åpenhet og misjonsteologiske aspekter vinner stadig terreng. Forholdet mellom studenter og lærere blir stadig mindre autoritetspreget. Den katolske presteutdannelse varierer nok noe fra det ene sted til det annet, men sammenlignet med protestantenes presteutdannelse er katolikkenes påfallende enhetlig. Også med hensyn til spesialisering og vitenskapelig videreutdanning byr den katolske kirke i India sine unge langt bedre muligheter enn de splittede reformasjonkirker. Katolsk presteutdannelse på det indiske subkontinent har i dag et grunnlag som vil gjøre det mulig å yte et selvstendig teologisk arbeid og dermed bidra til at den katolske kirke i India virkelig kan slå rot og bli selvekspanderende.